

spodarstvu pri „Zvezi slovenskih zadrug“ je močno vznemirila ljubljansko in kranjsko prebivalstvo sploh, ki je do tega trenutka brez pomislekov verovalo gospodarskemu delu svojih takozvanih prvaških voditeljev. Za vas Štajerce pa naj bode grozna izkušnja kranjskih kmetov in meščanov v vsodbudo, da se skrbno varujete škode, ki vsakemu preti, ki se brez preudarka zavežejo pri slabo podprtih gospodarskih društvih in če celo nalagajo denar pri majhnih društvih, namesto v dobro peljanih bogatih hranilnicah v mestih.

Opomba uredništva: Pa tudi Kranjcem je od srca svetovati, da se že enkrat otrasejo vpliva prvaških — „liberalnih“ in „radikalnih“ dohtarjev, ker jim zamore slepo verovanje in pasja poslušnost še enkrat neizmerno škodo povzročiti, ki jo bodo čutili — v svojih mošnjah!

Cenjeni naročniki,

ki so še z naročnino na dolgu, naj blagovoljivo isto takoj vpsolati, kajti tudi list mora svoje obveznosti poravnati.

„Štajerc“

je najcenejši in največji tehnik. Nabirajte mu nove naročnike in odjemalce!

Politični pregled.

Cesar bolan? Te dni se je zopet razširila vest, da se je naš cesar prehladil in je vsled tega obolel. Močna skrb je pretresla vso javnost, kajti naš cesar je v starosti, v kateri je vsaka bolezen nevarna. Zadnja poročila se glasijo, da je cesarju zopet bolje.

Stroški državnega zbora rastejo pač z vsakim letom. V prvi finančni postavi iz leta 1862 pod ministrom Schmerlingom so znašali 432.737 gld. (865.474 K). Od tega časa pa do danes (torej v niti 50 letih) so postali ti troški 5 krat večji, kajti za to leto znašajo že **4.165.083 kron**. Od tega denarja pride le na plačah poslancem več kot 2½ milijona kron. Narodna hujskarija napravi tudi velike troške. Le za prestavljenje govorov, ki jih gotovi prenapeti poslanci nalašč nočejo v nemščini držati, se izda 20.000 K. Za tiskanje govorniških poročil se izda 300.000 K itd. In kaj ima ljudstvo od tega? Nič in desetkrat nič!

Davki res grozovito naraščajo, posebno deželni davki v posameznih kronovinah. V letih od 1891 do 1907 so državni davki (s colnino vred) narasli od 452.756.152 K na 652.625.000 K, to je torej za 44%. Deželni davki pa so v tem

času narasli od 59.263.012 K na 182.672.527 K, to je za 208%!!! Na glavo odpade:

deželne doklade	državnih davkev	
	direktnih	indirektnih
	K	K
Nizjeavstrijsko	14-10	41-90
Zg Avstrijsko	8-85	13-80
Salzburg	15—	15—
Štajerska	9-40	13-70
Koroška	11-70	10-90
Kranjska	6-60	7-60
Goriška	5-80	7-70
Istrija	4-50	5-80
Tirolska	6-90	9-60
Vorarlberg	4-10	10-90
Češka	10-20	13—
Moravsko	9-26	10-70
Slezija	9-85	11-50
Bukovina	5-50	5—
Dalmacija	2-80	3—

Dežele so seveda vse zadolžene, ljudska bremena neznošna in gospodarstvo do skrajnosti zemarjeno. Zato pa cveti narodnjaška politika . . .

Nove zahteve za vojaščino. Delegacijam se bode baje zopet nove zahteve za vojno mornarico predložilo. Graditi se hoče namreč v prihodnjih 6 letih 4 velikanske parnike, ki bodo je 65 milijonov kron koštale; nadalje 3 križarice, 22 torpedov in 6 podmorskih ladij. Vse to bi koštalo **310 milijonov kron davčnega denarja**. V času splošne druginje in revščine se upa vlada na take lazne zahteve misliti.

Omladina. V Pragi so zaprli tehnika Herlos zaradi veleizdaje.

Veleizdajstvo? Pri laškemu društvu „Circolo di cultura“ in „Edera“ v Palju so napravili hišne preiskave. Več oseb se je zaradi veleizdaje zaprlo. Istotako je prišla policija v Trstu takemu zločinu na sled.

Črni prijatelji obrtnikov. V kloštru Martinsbühel na Tirolskem vzdržujejo fabriko, v kateri delajo sami učenci. Posledica tega je, da tamošnji obrtniki ne morejo več obstojati, ker ne morejo umazani konkurence kloštra nasprotovati, na drugi strani pa, ker ne dobijo učencev. Klerikalno ljudstvo pošilja svoje fante v klošter. To je klerikalna ljubezen do obrtnikov!

Volitve na Angleškem niso položaja spreminile. Liberalci so tako močni kakor konzervativci, z Irci in delavsko stranko pa imajo 110 glasov večine. Parlament se otvori 6. svečana po kralju.

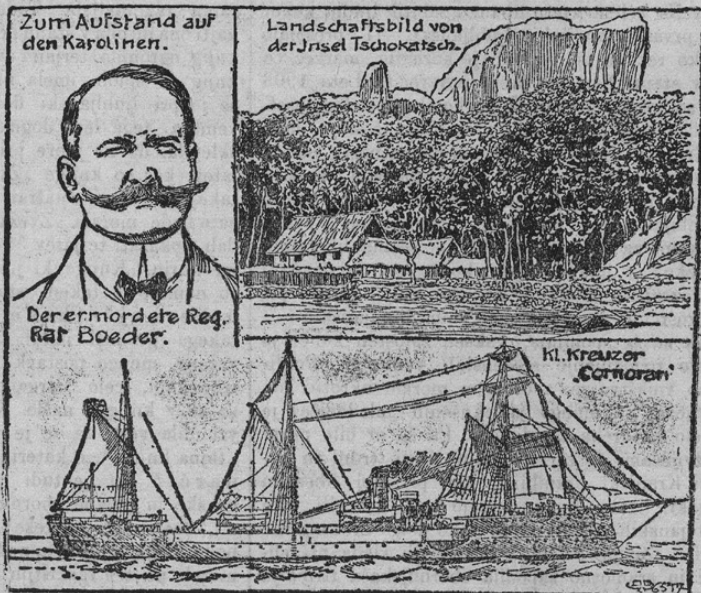
Srbski Jurček, znani bivši prismojeni prestolonaslednik vstopil bode zdaj v francosko armado.

Mila ptica

prosi v teh zimskih dnevih za pomoč. Ne pozabite gozdne pevke in stotero vam bode povrnila. Trosite ptici hrane!

Ustaja na Karolinah.

Otok Ponape v pod imenom „Karoline“ znani skupini otokov je od leta 1899 kolonija nemške države. Otok obsega 150 km in je obdan od koralnih pečin. Njegove gore so do 892 m visoke. Otok šteje okroglo 3500 prebivalcev, ki pripadajo mikroneškemu zamorskemu narodu. Na tem otoku se je pojavila zdaj krvava ustaja. Domači zamorci so namreč strastni nasprotniki zgradbe cest. Ko so nemški uradniki merili na malemu otoku Čokač, napadli so jih divjaki in jih umorili. Med prvimi smrtnimi žrtvami divjaštva je bil tudi vladni svetnik Boeder Ustahi so poskusili tudi zavratni napad na kolonijo na Ponape. [Ali] ta napad se je posrečilo odbiti. Par dni pozneje je že priplul mali parnik „Comoran“. Nemški guverner je Rabaulu se je pripeljal najprvo z 90 vojaki, katerim je sledilo pozneje še 70 nemških vojakov. Upornih zamorcev je do 250 in so dobro oboroženi. Ali nemški vojaki so jih pregnali. Vendar pa

bodo še meseci minuli, predno se ustaše popolnoma premaga. Naša slika kaže v levem kotu vladnega svetnika Boeder, katerega so divjaki z njegovimi tovariši umorili. Na desni strani vidimo sliko iz otoka Čokač, na katerem se je umor izvršil. Spodaj pa vidimo nemški parnik „Comoran“.

Inzerenti

v „Štajercu“ imajo najboljši uspeh, kajti naš list ima gotovo največ naročnikov od vseh slovensko pisanih listov. Poleg tega se čita splošno tudi od nenaročenih oseb.

Inzerirajte le v „Štajercu“!

Dopisi.

Razbor pri Slov. Gradcu. (Odgovor občinskim dojenčkam in debelouhemu Anžetu, pardon Zapečnikovemu Janezu). Kakor se iz dopisov v „Slov. Gospodarju“ vidi, sem tem mledozobim osebam do smrti na poti. Pišite, da jaz 11 tukajšnih kmetov „zvezarjev“ pohrustam. Ne bojite se, saj vsi 11 niso toliko vredni, da bi se tercijalke menile zanje; večinoma so itak zaradi hudodelstva tatvine ali umora že kaznovani. Občinski dojenčki naj pomislijo na šolska leta; tedaj je bil dober moj kruh in moje sadje, za katerega je prišla mati prositi za vas. In zdaj čez par let, ko ste si farovžko kajžo na znani način pridobili, pa nastopate kakor jež pri medvedu . . . Seveda, zdaj nočejo ničesar vedeti, da smo za rod Lesnik plačevali. Vprašam: kam pa je iz ubožne blagajne denar pred nekimi leti prišel, ako ne za te obrekljive osebe? Da se jim moja družina smili, razumem, ker je ne pustim v njeno družbo hoditi. Debelouhi Anže, glej le na tvoj rod, za njega sem jaz že plačeval. Ti pa in tvoj rod za me niti beliča! Da bi jaz ne smel od doma ali s kom govoriti, za tako prepoved ste pod nosom premokri. Glejte le vaše sotrudnike, kako so divjali od hiše do hiše ter tudi po krčmah požirke beračili in nagovarjali na svojo stran. Ni me sram, da sem kmeta volil; kmet bi gotovo za kmeta delal, gospod pa ne. Da ni bil krajni šolski nač. Miha Kotnik kaznovan zaradi zadržanja volilca k volitvi, naj se zahvali svoji bahati navadi; saj pri vsaki besedi se nekoliko poguje in pomižeka; tako je tudi pred sodnikom nekoliko požamal in prosil, pa je bilo dobro. Da je res baharija v njemu, se vidi iz tega-le: Ko je bil občinski lov za oddati, obljubil je 500 K; ko je prišlo pa do resinice, se je pa v jeziku ugriznil. Čast pa g. S. Kuhar, ki je obljubil 280 K za lov, za katerega smo doslej samo 50 K dobivali. Drugi slučaj je, ko so se krajnega šolsk. sveta odborniki pogovarjali, da bodo prosili, da se dovoli tukajšnemu hrbovitemu šolskemu okolišu, naj bi se šola za novince začela v spomladi, kakor je bilo nekdanj. Zato je bil tudi načelnik g. Miha Kotnik. Pri seji pa, ko je nam sovražno katehet ugovarjal, češ naj ostane vse po sedanjih navadi, so vstrajali pri našem mnenju le dva uha in šolevodja, kateremu bodi vsa čast; drugim pa je padlo srce v hlače. Lepi „napredek“ za figa-žo! Nesramno je predbacivanje, da je „nekdo“ na občinske troške pohajkoval na Predarlsko. 300 kron vam da dotičnik, ako dokažete, da je šel brez vzroka na Predarlsko. Ta denar potem lahko rabite za vašo obrekovalno družbo, da vam ne bo treba v Slov. Gradcu pri trgovcih beračiti za vašo „pošteno“ tombolo; saj si jo sami ne morete vzdržati. Fej, ponosni ste lahko na beračenje in obrekovanje! Kdo je proti našim izrazil, da ste čakali na pijačo, katero je hudobec zvrnil, je „Štajerc“ že pisal. Saj se vidi, kako delate trezni; ste bili tedaj tudi trezni, ko ste družbo osnovali, da ste z nožmi mesarili? To je pač kralno društvo! Zmanjkalo je v domači fari oseb za obrekljivosti; šli ste torej v sosedno farno nad odličnega kmeta. No, piščki so pač zato, da lajejo; ni jim tega zameriti. Pri nas tudi ni lajenje zameriti občinskim dojenčkom in debelouhemu Anžetu! Aufbiks!

Podčetrtek. Zanima nas, ljubi „Štajerc“, naš veleslavni učenik in pedagog, narodnjak najbolje vrste, umetni portretist in večni ženin g. Karl Kobale. Radi pomanjkanja prostora ga žalibog ne moremo nazivati v vsemi mu pristojnimi naslovi, a g. Dragotin nam bode to v svoji neizmerni narodni dobrosrčnosti gotovo odpustil! Hvala mu v naprej! Kakor pa ima naš učitelj Kobale vedno odprto uho in srce za nežni spol, vsled česar je že bil opetovano nadepolni ženin, tako brutalen in surov je napram izročeni mu šolski mladini. Vsled svoje velike nervoznosti —